

Téma: Před 50 lety u nás vyšel A. Dubout

28. 2. 2013

pÚvodní foto / Ze zahájení výstavy „Jiránek + Vico“ * Reportáž / *Před a Po* ve Sloven-

A-GAG

ském Inštitútu v Praze * Aktuálně / Salon plný „tykadel“ * Kalendárium * Kdo je kdo / Albert Dubout (Francie) * Časopisy / Nebelspalter; Fe-na Mizah * Z archívu / Čínský kreslený humor * O humoru / Z denního tisku * Chlubna / Novák láká na Bernarda (a do hospody) * Z pošty / Na Klause v Ratajích * KdoKdyKdeCo / J. Slíva nad Prahou + ve vlaku; J. Hiršl ve Vracově; M. Barták a smrtky; Cartoon-bienále: retrospektiva 9+1 v Pís-

ku; Koncert J. Blechy * Katalogy / Tři kroky na cestě k nové knižní řadě * Komiks-News / #246 * Ze světa / Turecko, Slovensko, Rusko * Výsledky / Polsko, Rumunsko, Belgie / Evropa * Propozice / Lucembursko, Chorvatsko, Polsko, Turecko, Itálie, Slovensko * aj.

Týdeník České Unie Karikaturistů * XI. ročník

(Zprávy ČUK č. 508/509)

<http://www.ceska-karikatura.cz>

Číslo 2013 / 9 - 10

OBRÁZKY: DUBOUT, 9-KA, BERNARD, BARTÁK, WOLF, EUGSTER, CAMBON, DREWINSKI, HARCA, YAVAZDOGAN, DOGAN, SLÍVA, KAZANEVSKY, TOMASCHOFF, STESKA, MILORADOVIČ, RADULOVÍČ, LINEK, KUBEC, DUNISKA VŘIČ

pÚvodní fotka / Na Vicovi a Jiránkovi bylo plno...

„U Slováků“ v Jilské bylo plno. Přišli jsme na výstavu „Před a Po“, myšleno před a po rozdělení Československa v tvorbě obou autorů pro Lidové noviny. Fedor Vico byl na místě osobně, Vladimír Jiránek jen na zdech - a také v myšlenkách přítomných i ve slovech všech tří vernisážových řečníků. Na snímku pozorný čtenář vypátrá pár známých tváří ČUKu - Koštyře (vepředu), Brodského, Ostatka, Slívy, Jurkase... ba i Hanáka vzadu u okna... Bylo nás tam však víc; mluvil Kobra. (Dočtete se uvnitř čísla - str. 3)

Kalendář humorných témat / Březen = kreslení

Poslední den v únoru je tu právě včas, abychom stihli ještě březnové soukreslí (dle vzoru souhvězdí) na téma (asi) kreslení (malování)... Vynasnažíme se, aby i další produkty této loňské „cartoon sessions“ vycházely v e-GAGu kol počátku příslušného měsíce... (r)

Soubor kreseb 9 autorů **České unie karikaturistů** je z nástěnného kalendáře (akce "R")
Autoři: Kovařík, Jurkas, Mlejnková, Dostál, Valocká, Srna, Tomaschoff, Holečková, Kobra

Reportáž / Pred a Po (dvadsať rokov)

Vernisáž výstavy začala v úterý 19. února o něco později a tak se řada diváků mohla poctivě věnovat prohlídce čtyřiceti hustě obsazených panelů. Jeden z nich (**viz obr. vpravo**) byl věnován **Vladimíru Jiránkovi**. Tedy článkům a kresbám, které vyšly k jeho loňskému úmrtí v **Lidových novinách** i jinde (a v **GAGu**). Ona vůbec tato výstava ve **Slovenském institutu** na **Starém Městě Pražském** byla všelijak výjimečná. Psaného slova tu bylo hodně - hlavně toho psaného vtipně. Přímou v dílech vystavujících mistrů. Vždyť jak **Jiránek**, tak o šest roků mladší (a stále možná až příliš živý) **Fedor Vico** (na fotce ten **uprostřed**) prosluli svými skvělými **slovními** útvary, na něž někdy obrázek víceméně dělá „reklamu“ anebo je konkretizuje co do osob (**Mečiar** či **Pithart**) a podtrhává (ale nikoliv ve smyslu *podráží*) jejich humor.

Návštěvníci této vernisáže se od „našich“ obvyklých lišili právě tím velkým zájmem o vystavené dílo. Přestože nešlo většinou o originály, jeho jistá úplnost a koncepční pojetí muselo diváka, jenž neodebírá **GAG** ani **Lidovky** - a nezajímá se nějak obzvlášť o kreslený humor - vysloveně překvapit. A potěšit. Přidám doporučení pro pražské kolegy karikaturisty - určitě by stálo za to do Jilské ulice zaskočit a v klidu si všechno pěkně poctivě projít to, co z Prešova do Prahy **Fedor** Pražákům pod nos dovezl, vystříhané z pražských novin A - jak už řečeno - taky pročíst. Ve vystavených vtipech se totiž dočtete i to, co mohlo dosud někomu mezi prsty jen protékat - jak si oba autoři ve vši viditelné grafické odlišnosti jsou blízcí - svým osobitým pohledem na svět. Český nebo slovenský - jejich jazyk je přesný, úsporný a výroky postav mikropříběhů jsou skvěle klenuté k pointě.

Poslední velká pražská **Jiránkova** výstava v **Galerii Smečky** se pro velký zájem publika prodlužovala. Kdo tedy čekal, že kvůli nesporně vysoké atraktivnosti pro širší veřejnost bude i tato expozice umístěna v malé, ale pěkné **výstavní síni** v přízemí **Institutu**, byl asi zklamán. Takto, v **Modrém salonku**, je jen kulisou zde konaných (i kdy početných) přednášek a besed. Naštěstí se pořadatelé aspoň pro slavnostní zahájení nebáli odklidit řady židlí v sále, aby se do místnosti vešlo kompletní vernisážové publikum.

Víme, že společná výstava dvou autorů měla zprvu vyšší cíle, jež zhatila předčasná smrt **Vládi Jiráňka**. Ale též věříme, že v něčem toto „**Pred a po**“ (rozdělení státu) může posloužit jako impuls. Stálo by totiž výstavu zopakovat na úrovni o stupínek výš. Tedy s lepším přístupem publika, větší mediální kampaní a jistě i pěkným katalogem - materiál pro něj je z větší míry už připraven. Visí totiž v **Modrém salonku** na panelech! Sice se dají očekávat určitá autorskoprávní jednání, nechci říci přímo potíže, protože příslib **Vladimíra Fedorovi** byl jen ústní, mezi dobrými kamarády. Další otevřenou otázkou zůstává podíl či přímá podpora mateřské redakce obou karikaturistů, tedy **Lidových novin**. A angažovanost dalších možných partnerů v čele se **Slovenským institutem**. Jeho nový ředitel **Sl Ladislav Snopko** (na fotce stojí **vpravo**) má

na štěstí pro inteligentní výtvarný humor slabost a ve spojení s pověstnou vicovskou *zabejčilostí* (nevím, jak se to řekne rusínsky) by i tato závěrečná etapa pozoruhodného projektu mohla stále ještě dopadnout dobře.

Bez **katalogu** ovšem ani současná výstava nezůstala. Zhotovil a na modrém papíru vytištěný jej přivezl též Fedor a pár desítek jich ještě v **SI** přimnožili na papír bílý. Oba mají **8 stránek**, a identický obsah: fotoportréty obou autorů + jejich medailónky. K tomu jedenáct vtípů (ten úvodní je „společný“).

Přetiskuje též dvě recenze z LN - *Hanouskovu* z r. **1999** a další z r. **2007** po obdobné výstavě od zn. „*bař*“. Možná bych už konečně při této příležitosti mohl prozradit, že onen známý titulek „*Jiránek je hlídací pes naší demokracie*“, jenž je v katalogu zcela správně uveden i ocitován, byl původně o něco košatější a přesnější, leč redakci se čert ví proč nezdál.

Zněl vtípněji: „*Vladimír Jiránek je starý hluchý hlídací pes naší demokracie*“. Vzal si do hrobu i to, že se mu mé původní znění líbilo víc.

Katalog konstatuje na titulní straně ještě to, nač jsme zde nevzpomněli - že „*Výstava je venovaná pamiatke Vladimíra Jiráňka*“. A na poslední řádce poslední strany se píše, že byl vydán v *decembri 2013*. Kéž by se k tomu datu narodil jeho tlustší bratříček.

Na horním snímku jeden ze 24 panelů - patří k těm větším, s tuctem výtvarných glos k době Dole **Slíva** naslouchá **Kobrovi**; směje se jim červený **Vít Hrabánek**, známý nyní coby zahajovací řečník Kmínkových výstav „*KrHu*“ v *Ratajích n/S*.

Když se vrátíme k vernisáži současné výstavy, je třeba zmínit účast **jedenáctky ČUKistů**. Do ní nutno počítat i dva aktéry zahájení - jednak **Víca**, jednak obligátního zahajovače **Kobru**, který slovy nehledanými svým typickým způsobem pojednal dílo obou autorů a ztratil (a znovu našel) pár slov o našem spolku a o našem žánru + jeho smyslu. Naslouchali mu *Ostatek, Jurkas, Košťýř, Hanák, Rakus, Slíva, Morávek a Dostál Jaroslav*, jenž posílil *GAG-foto* při omluvené neúčasti nebohého *Foto-Koutka*. Z pražských členů předsednictva ČUKu se omluvil jen *Fojtík*. Pochvala: neomluvených neúčastí nebylo... Víno stačilo tak pro symbolický přípitek a neúplnou „*holubí letku*“ (z LN nepřišel nikdo). Příčinlivý *Jurkas* možná vypátrá, zda se v nějakých místních listech objeví alespoň fotka anebo textík o výstavě v *SI*. Větší skupina přítomných se, dle našich dodatečných informátorů včetně *Víca*, posléze uhnízdila v nedalekém „*Sedmikonšelství*“ na pivu a byli i tací, co se při té příležitosti stihli mrknout i na *Bernardí* veledílo v jiném staroměstském podniku (**viz** rubrika „*Chlubna*“ v tomto čísle). **I. H.**

Foto: **GAG**foto

Aktualita: Březnovým **Salonem KOBRA**, zahájeným 5. 3. v 17 hod. v pražské Žatecké ulici v restauraci „*Sedm konšelů*“ má být společná výstava autorů kreslených vtípů (nejen členů ČUK) s názvem „*Smetanová tykadla*“. To dlouhé „*á*“ je tam prý správně. (r)

Jiří Novák se chlubí nerad, vlastně vůbec ne. Aspoň pokud jde o své dílo. Takže do naší *Chlubny* jsme tento jeho příspěvek zařadili z vlastní iniciativy. Další Jiří, ten Bernardů, se totiž pochlubit také neumí. A přitom, viz nyní text **Zážitek**, má opravdu čím.

Zážitek

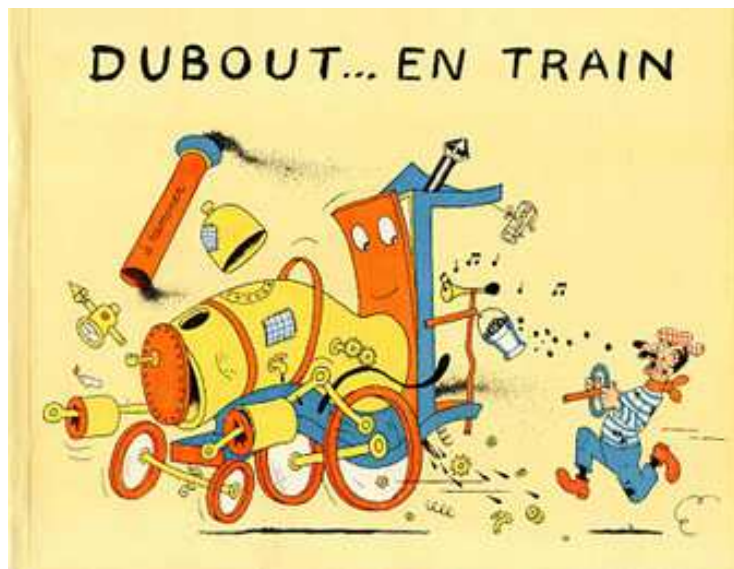
Chtěl bych se s vámi podělit o jeden zážitek. Pozval mne do své hospody **Jirka Bernard**. No, do své - momentálně je jeho pracovnou. Nelenil jsem a hned další volný den jsem za ním zaskočil. Vzájemně si rozumíme, máme si spolu co říci a navzájem si i fandíme. Hospodu jsem našel, protože nám ji mistr ukázal, když jsme šli po vernisáži Romana Jurkase ještě na pivo do jiného lokálu. Bernardovy práce znám. I fotky z interiéru, kde momentálně tvoří, jsem viděl v Gagu. Ale to, co jsem uzřel na vlastní oči, mě dostalo. Přizemí a dvě patra pomalovaná našim kolegou. A pomalovaná tak, že člověk zírá. V nádechu sépie s výjevy historie i současnosti, s tanky i bez. Prostě pivní pohádka. Jak od Rembrandta. Tak velké plochy zaplněné Jirkovými figurkami v malovaném prostředí jemu vlastním, to je bomba.

Pokochal jsem se uměním, dal si s Jirkou pivo a odcházel, nechaje ho v klidu pokračovat. Měl tam ještě dost práce na dodělání naskicovaných ploch.

Cestou jsem přemýšlel, kdo ještě - z nás kreslířů - by uměl pokrýt tak velké plochy svými kresbami v takové kvalitě. Zažil jsem Pelhřimov, kde jsme všichni malovali největší billboard, pomalovali autobus atd. Stěny ve kde jaké hospodě. Například Urbanovu hospodu ve Smržovce, nebo hospodu v Kaprovce a jiné. Ale vždy to byl jen jakýsi pokus o upoutání pozornosti na ty, kdo právě kreslili, ne na obsah a formu samou. Nikdy jsem s našimi výtvary neměl pocit dobře odvedené práce. Ano, je to můj subjektivní pocit. Možná to bylo z důvodu velkého počtu individualit na malé ploše nebo je důvod jiný. Ale to co vytvořil Jirka Bernard je to, co jsem od díla našeho formátu vždy očekával. Respektovat prostor, nebát se skicovat, používat barvy, které se do daného interiéru hodí a hlavně odpovědnost.

Pokud máte cestu kolem, zastavte se a posuďte sami. Je to **U tří růží**. Kousek od *Sedmi konšelů*. Snímky jsou z přízemí.

Albert Dubout (1905-1976)

Milovníkům kreslených vtipů není neznámé jméno slavného kreslíře, jenž je jedním z mála světových (a ze tří francouzských) karikaturistů, kterým u nás vyšla **knihla vtipů**. Po komunistovi *Jeanu Effelovi* to byly dvě autorské sbírky - monografie vydané v šedesátých letech: *Maurice Henry* a právě **Albert Dubout** (vyšla v SNKLU r. 1962)

V publikaci, jejíž obálku a doprovodný text přinášíme, se zmiňuje i jeho vztah k železnici, jako velkému tématu.

“Albert Dubout livre son art”

Une très grande partie de l'œuvre de Dubout doit être cherchée dans les 70 ouvrages qu'il illustra. Important par le nombre, cet œuvre d'illustrateur permet aussi d'apprécier les talents de coloriste de Dubout. Ses effets de couleurs et d'éclairages souvent inattendus sont traités avec le même goût de la farce que ses dessins au trait.

Dubout n'était pas un illustrateur avare : les textes qu'il a pris comme supports sont le plus souvent envahis d'illustrations, ce qui était une autre façon de manifester la fécondité de son imagination et son goût pour l'accumulation à l'infini des situations et des personnages.

Dubout má dokonce své muzeum!

Nazývá se **Le Musée Albert Dubout** a nalézá se u Muzea malé železnice ve *Ville de Palavas-les-Flots* on *Vimeo*.

Je v něm stálá expozice

“Les trains d'Albert Dubout”

Nabízí **51** kreseb na téma vlak a dvě velké fotografie **Alberta Dubouta** na lokomotivě ve výše zmíněném Muzeu malé železnice.

Viz obr. vlevo!

Musée du petit train má adresu:

Redoute de Ballestras, rue de l'Abbé Brocardi / 34250 Palavas-les-flots.

Kolekce publikací, které shrnují dílo Alberta Dubouta už má tucet kousků... Tu je třeba šestice titulů. Vpravo dole je další svazek vtipů věnovaných železnici:

Na webu: <http://www.dubout.fr/> lze najít nabídky kolekcí pěti (za 51,- Euro), šesti anebo 10 obrazových alb francouzského klasika.

Novinkou je 6 alb - obsahuje tyto tituly (celkem za €83,-)

Chansons de salles de garde – 96 pages – 144 dessins dont 125 en couleurs – 15,00 € TTC

Cyrano de Bergerac – 88 pages – 90 dessins dont 89 en couleurs – 13,00 € TTC

Kama-Soutra – 112 pages – 1 photo, 89 dessins dont 87 en couleurs – 15,00 € TTC

Joyeuses fêtes – 96 pages – 2 huiles sur toile, 242 dessins dont 63 en couleurs – 13,00 € TTC

Pagnol – 80 pages – 3 photos, 3 lettres, 19 affiches, 3 maquettes d'affiches, 118 dessins dont 110 en couleurs – 15,00 € TTC

Trains de Palavas et d'ailleurs – 64 str. – 1 photo, 114 dessins dont 46 en couleurs – 12,00 € TTC

Les albums sont disponibles à l'achat depuis le site officiel de l'artiste : <http://boutique.dubout.fr>
 Pour les commandes professionnelles, merci de nous contacter par courriel : y.dubout@dubout.fr
Albert Dubout Communication

Je tu též odkaz na sebrané dílo A. D. (6 svazků za 390 Euro):

Collectionneurs et amateurs de beaux livres pourront découvrir l'étendu de l'Oeuvre intégral d'Albert Dubout avec cet ouvrage en six tomes de 2.304 pages et de 8.922 références, édité par la famille de l'artiste.

Il existe également "l'oeuvre érotique" constituant le tome 7.

Není to zrovna zvlášť profesionální přiznat hned na počátku takovou dost náhodnou událost. Ale stalo se:

Když jsem se asi po třech letech po stažení kreseb a fotek z webu francouzského národního kreslíře Dubouta konečně odhodlal zařadit něco víc o něm do GAGu, našel jsem si ve své sbírce i příslušný pramen - *Macourkovu* publikaci z počátku 60. let. A když jsem z ní chtěl nejen citovat, ale také převzít pár *mašinkových* obrázků, ukázalo se, že je velmi poškozena, zřejmě polita nějakým nápojem, jenž se do ni vpil ze všech stran. Přesto jsem se (dost pracně) s tím vyrovnal. A když jsem skvrny, jak se jen dalo, vymáchal a vysušil ve fotošopu, odešel jsem k jedné ze svých lékárek. Díky tomu, že vystupuji a nastupuji ze *socky* ve Spálené, vlezl jsem tam do zánovního *antíku* a tam - uhodli jste - našel jsem tutéž monografii A. D. (viz **obálka** vlevo nahoře, edice *Humor a kresby* - svazek 1.) v mnohem lepším stavu. Za stovku byla má; nejprve jsem oskenoval ty obrázky (viz **dole a dále**) znova a teď z ní navíc pro čtenáře i trochu opisuji:

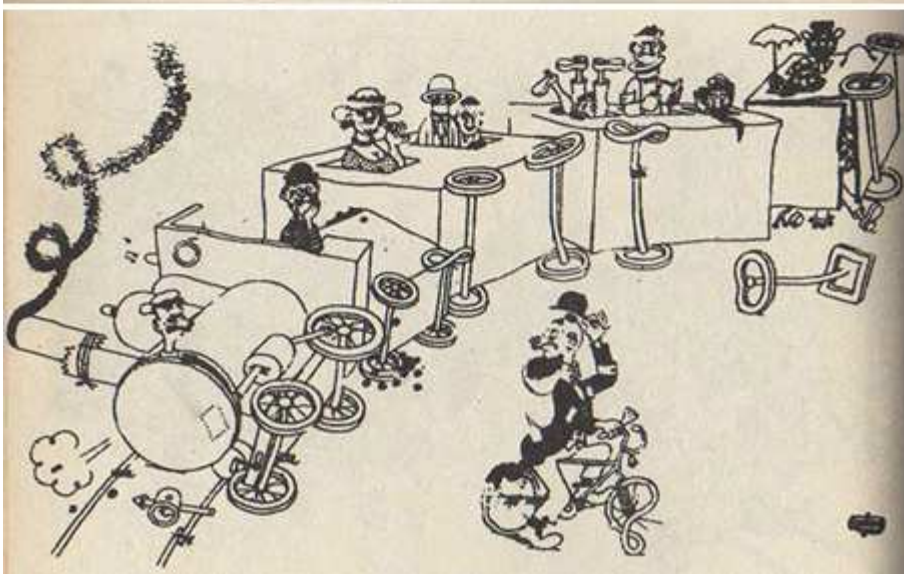
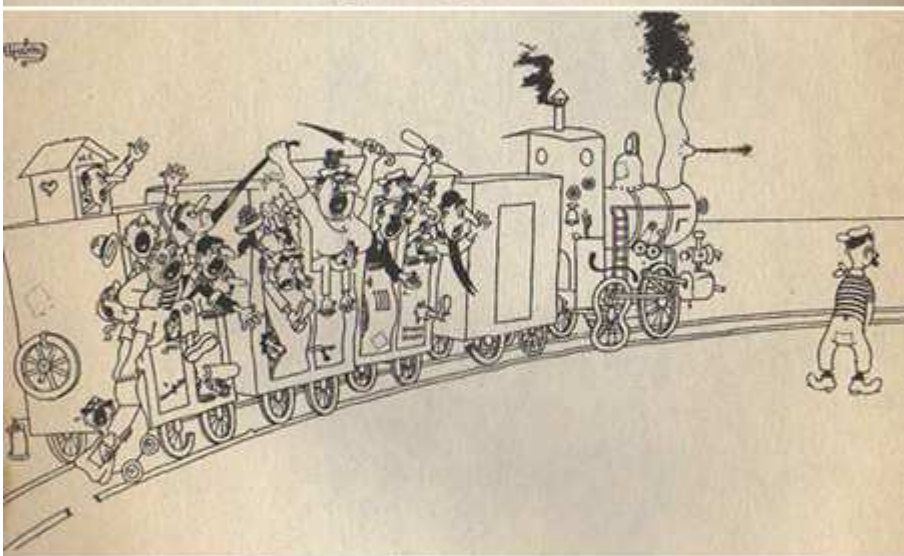
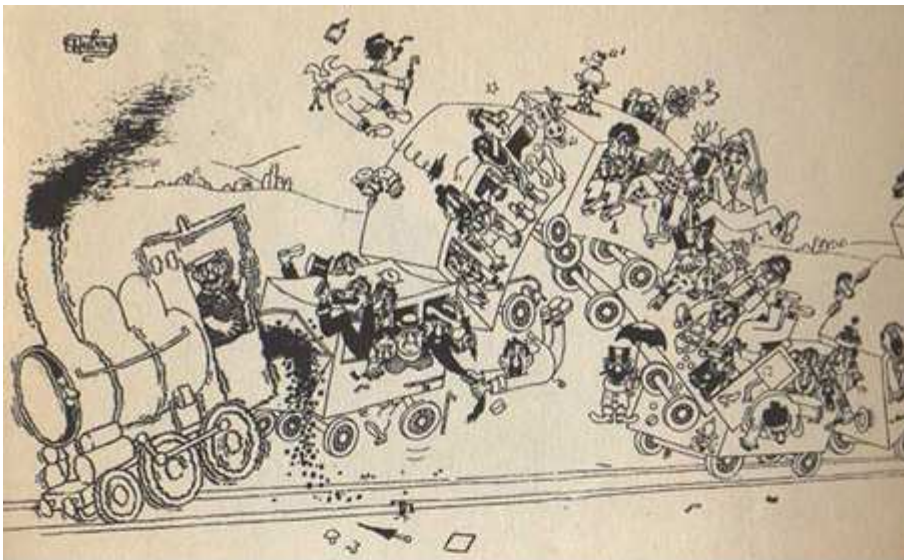

© Dubout | www.dubout.fr

Albert Dubout, dnes všobecně pokládáný za klasika moderního kresleného humoru, se narodil v Marseille v r. 1905. Jako dvacetiletý začal kreslit do pařížských humoristických časopisů (*Le Rire, Ric et Rac* atd.) a počátkem 30. let obrátil na sebe světovou pozornost několika zvláštními čísly časopisu *Le Rire*, která vytvořil zcela sám (jedno k francouzské koloniální výstavě r. 1931). Velkoryse komponované, neuvěřitelně pracné kresby obsahující sta a sta individuálně pojatých postav, pádně formulovaly skeptický, ostře ironický vztah autora k měšťácké společ-

nosti a pozvedávaly - jako jedny z prvních před druhou světovou válkou - kreslený humor na úroveň opravdového umění. (...)

Ilustroval díla *Villogna, Rabelaisova, Beaumarchaisova, Balzacova, Meriméeova* a také anglických klasiků.

Tolik z biografické poznámky.

Ale nedá mi, abych nevybral ještě pár vět od *Miloše Macourka*, jak je formuloval do úvodu této sbírky kreseb:

„Blížíte-li se k hranicím jeho teritoria, slyšíte už z dálky ne smích, ale randál. Duboutův svět je veliká léčka. Za každým rohem čeká bezpočet pohrom. Stačí obyčejná škytavka anebo o trochu delší vousy.“

„Stačí se dívat, ostatní přijde samo. Nepatrná chvílka - a celá společnost se mydlí. Ozývá se řev, praskot rozbíjeného nábytku, hluk bouraných zdí, řinkot zničeného nádobí a mlaskání rybiček na podlaze. Nikdo neunikne. A všechny ty miliony facek vede - Duboutova ruka. Je to namáhavé, ale on už třicet let nedělá nic jiného.“

Názvy vtipů: „*Strojvůdce má škytavku*“, „*Spěchej pomalu*“, „*Odpusťte, já vás nezapozoroval...*“

To psal **Miloš Macourek**, člověk, který ještě před tím než sběhl ke kreslenému filmu, postavil u nás na nohy výtvarný humor. Nejprve umluvil SNKLU k založení knižní edice *KrHu* (skončila s normalizací). S *Olegem Susem* jen o pár let později vydali manifest, kterým se žánr *cartoons* u nás vymanil ze škrtící kazajky *legračních obrázků* = ilustrovaných anekdot. Československo se tak v 60. letech během působení jediné autorské generace (přes handicap země skryté za železnou „*Hrází míru*“) přeneslo od *Lady rovnou* ke *Steinbergovi*... **(IH)**

Aby nezapomněl.

Ještě krok a pustím na vás náš rozhlas!

Nápady / Výzva mecenášům (*For Maecenas*) v Rusku

К меценатам / For Maecenas

Na ruské adrese <http://www.cartoonia.ru/k-metsenatam-maecenas> jsme už před časem našli výzvu, která však voní trvalou aktuálností. Podpora každého projektu v oblasti veselého žánru cartoons je chvályhodná - a její získání je nelehké. Nevíme, jaký měla ohlas, stojí však za připomenutí... vždyť jde i o inspiraci. Takový web bude nejspíš už brzy v ČR - a peníze pro jeho zřízení i provoz budou třeba.

Přátelé!

Vaši pozornosti - náš projekt: „Velká Encyklopedie Karikatury“ .

Projekt se hlásí k tradici všeobecné oblasti lidské kultury, již je mecenášství.

Webová strana **cartoonia.net** je unikátem v mediálním světě. A projekt chce představit kolosální oblast umění karikatury, její publicistické i umělecké možnosti a přínosy, žánr zajímavý nejen amatérům a profesionálům, ale určený i širokému okruhu dalších uživatelů internetu.

Na webu chystáme biografie umělců, knihovnu s knihami o karikatuře, memoáry, statě, rozhovory, alba, sborníky, katalogy, galerie karikatur, koláží a pod.

Encyklopedická činnost je těžká a vyžaduje i další pomocné činnosti pro realizaci včetně získání a zpracování množství zahraničních publikací a také prostředky na rozšíření technických možností webové stránky.

Máme v úmyslu uskutečnění mezinárodních soutěží a výstav karikatury, vydání tematických alb a knih a také vydávání časopisu satiry a humoru.

Jsme připraveni s radostí přijmout milé komerční i jiné nabídky ke spolupráci.

S uvažováním,

Marat Valiachmetov, zakladatel a hlavní redaktor BEK,

Maria Voronkova, redaktor *Bolšoj encyklopedii karikatury*

Ruská soutěž karikaturistů *Archismile* měla vernisáž 19. 12. 2012 v Moskvě

Koncem loňského prosince se v Moskvě, ve výstavní síni **Vetošnyj** („Ветошный переулочек“ č. 13, naproti GUMu), konala výstava prací z ruské soutěže **Archismile** - 2012. Konala se už podruhé a týkala se vtípů na architekturu. Výstava představila díla a vyšel k ní 144-stránkový katalog. Vítězové (jména neznáme) i účastníci získali ceny a certifikáty; kdo přišel, dostal dárek a byl pohoštěn (foto!)

Z pošty / Kmínek

Pošlete Klause do Ratají ...

Zdravím Vás všechny v letošní sezoně. Po událostech z ledna a února 2013 jsem se rozhodl, že zvýším počet výstav v Galerii kresleného humoru **Klubu Čtrnáctka** o jednu, a téma bude „**Václav Klaus 1989 - 2013**“. Předpokládám, že se ve Vašich ctěných šuplíkách něco najde a rád Vás uvítám na vernisáži výstavy v **Ratajích 9. března v 15 hodin**. Některé obrázky s touto tematikou již mám a zejména se mi líbí "maškarní" obrázek *Romana Jurkase*, kterému tímto děkuji. Ale na druhou stranu upozorňuji, že si z něho nemusíte jenom dělat srandu. Předání si dohodneme mailem nebo telefonicky.

Ota Kmínek, Praha

Adresa pro zaslání prací: kminek.ota@gmail.com; domluva též na tel.: 602 292 832

O humoru v tisku / Z únorové snůšky

Film *Babovřesky* vznikl na žádost diváků

Upoutávka na *Babovřesky* (režie: Zdeněk Troška) velmi názorně napoví, čím se lidé na předpremiérách **komedie** bavili (...) Získané poznatky se ztěžka sdělují dál, neboť spousta výrazů by se měla v psaném projevu vytečkovat, v mluveném takzvaně *vypípat*. Nicméně **ústřední vtip** se nijak civilizovaně obejít nedá: nový místní farář nosí příjmení *Šoustal* (...) Mužské rozkroky tu hrají výraznou roli, neboť se do nich často mlátí, a dokonce střílí. Dojde i na ženské vnady, nazývané ovšem jadrněji, a na výlevy zhrzené manželky. „*Ráno jsi s courou a večer abych tě dorazila.*“

Mirka Spáčilová: *Dost o legraci napoví upoutávka*; MfDNES, 12. 2. 2013, str. B7

„Ty vole, je po mně!“ praví umírající stařenka...

V letní vesnické **komedii**, za níž se film navenek vydává, se předvádí **komunální satira** 70. let. Čistě figurkářská, zaplněná armádou **karikatur**, které spíše než **smích** vzbuzují útrpnost, s řídkým dějem i herectvím, s nulovou dramaturgií a neustálým vřestěním, ječením, poštěkáváním a láteřením - což má být zřejmě rys bodré zemitosti, ale pouze z něj rozbolí hlava. O náhražce **humoru**, již film láduje diváka se svatým přesvědčením, že oslavuje lidovou **zábavu**, by se daly psát traktáty (...) Film opakuje každý **vtip** nebo „**vtip**“ několikrát až do úmuru, kdyby snad někdo zatápal.

Mirka Spáčilová: „*Babovřesky se baví jako dítě, jež žvatlá první sprosté slovo*“; MfDNES, 15. 2. 2013, str. B9

Na obrázku vedle něco pro obveselení. I když k výtvarnému humoru to má daleko. **Roman Jurkas** objevil pokus o strip v podnikovém časopisu „*Svijanoviny*“ (z října 2012). V takto zmenšené podobě ale přicházíte o to hlavní: nahoře nad rámečky se totiž říká totéž, co v bublinách na příslušných obrázcích! ***

Např. nad prvním čtverečkem stojí:
„*Muž přijde do hospody a objedná si dvě piva.*“

Obláček: „*Dvě piva prosím*“... atd. Netřeba snad dodávat, že jde o hodně starou anekdotu...

Bobošíková získá titul „*Bobošíková roku*“. Ať je sranda...

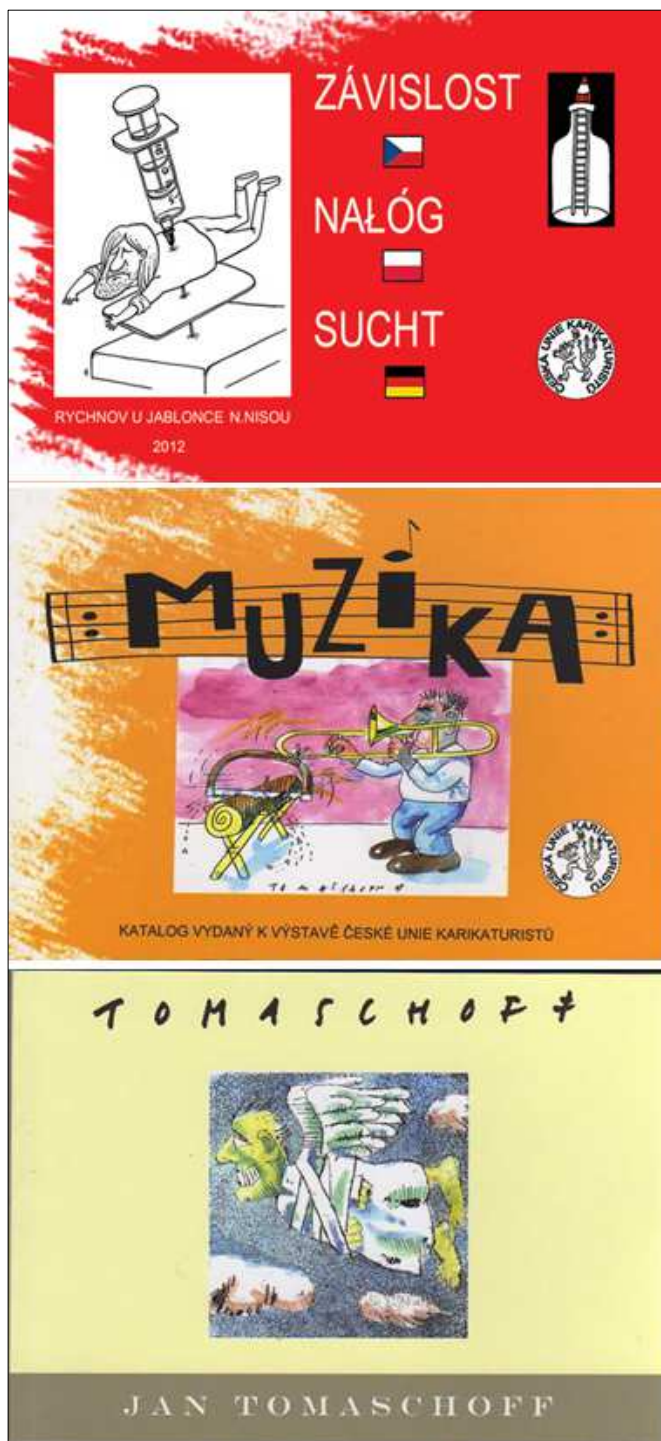
Vážné věci (...) už asi neexistují. Všechno je provokace, **sranda**, **recese**, **zábava**, **bonmót** a mystifikace. Ano, to jsou samé ušlechtilé druhy lidského myšlení, ale když je nedoprovázejí jejich rodné sestry rozum, vzdělání, vkus a empatie, mění se svět v peklo plné ďáblů rozšklebenců. Esesáci to rozpoznali už před lety. *Češi jsou šklebící se bestie*, řekli. Mít tak trefný úsudek od esesáků, je strašlivé. Můžete se tomu všichni zasmát, je to fakt hustý!

Karel Steigerwald: „*Český národ miluje srandu*“; MfDNES, 15. 2. 2013, str. 10A

Nesbo si psaní pro děti vyložené užívá

Autor vrší nápad za nápadem, jeho **humor** je neřízenou střelou, která každou chvíli vybuchne, rozprskne se a její jiskřičky letí dál a znovu třaskají...

Klára Kubičková: „*Nesbo pro malé čtenáře znovu srší humorem*...“; MfDNES, 22. 2. 2013, str. B10

Jen formát, mezi vydavateli katalogů asi dnes ten nejpůvodnější (15 x 21 cm na ležato) spojuje tyto tři různě barevné a různě tlusté sbírky vtipů. Až pohled na zadní strany sešitů dává poznat, že jde vlastně o jednu edici. Nazývá se „**Malá galerie Kresleného Humoru**“, což je zvýrazněno i shodnou grafickou úpravou - ale jen zadních stran obálky. Jsou jednodušší a také podařenější (eleganternější) než graficky příliš roztržštěná titulní strana prvního svazku.

Dvě publikace jsou vlastně katalogy. A to dvou společných výstav, vypsanych jako nesoutěžní v gesci České unie karikaturistů. S první z výstav - **Závislost** - přišel jako se „zápisným“ nový člen unie (a vzápětí i nový člen předsednictva) **Jiří Srna**. U druhé - **Muzika** - zatím tištěný katalog předběhl výstavu, neboť se po dvakrát zrušeném termínu vernisáže v Malostranské besedě dočkáme vlastního představení prací veřejnosti až o prázdninové pouti v Novém Bydžově (na už třetím bienále kreslených vtipů).

Třetím svazkem je též katalog, ale zároveň jde o sbírku vtipů (první na území ČR) kolegy **Jana Tomaschoffa** z Düsseldorfu, vydanou - jak říká tiráž - jako jeho monografie. Dodáme, že to bylo k jeho výstavce ve Smržovce. A pro neznalé ještě dodáme, že pořadatel díla **Jiří** a autor kreseb **Jan** jsou kolegové i co do profese - lékaři. Nu a třetí postřeh: **Tomaschoffovy** práce jsou na obálce dvou ze tří knížek (první zdobí černobílá kresba **Radka Stesky**).

Jiří Srna je nejen lékař, ale také aktivní muzikant, což si s tématy prvních dvou výstav (a katalogů), které vydal, notuje. V tiráži je vždy uvedeno, že publikaci vydává **Česká unie karikaturistů**, obálky dvou prvních, jak vidět, zdobí logo našeho

spolku (v případě třetího titulu se logo přestěhovalo dozadu k tiráži, což grafické čistotě obálky pomohlo). Publikaci **Závislost** už dávno obdrželi autoři podílející se na výstavě a mají ji také členové ČUK, kteří se účastní valných hromad. Ti se od loňského listopadu mohou těšit také z **Muziky**.

Pochvalu zaslouží knížky za nechybějící čísla stránek. Není nic otravnějšího, než když je recenzent musí počítat a pak ještě znovu přepočítávat netrpělivými a k tomu třaslavými prsty. Takhle stačilo mrknout na konec... A proto víme, že první a třetí svazek mají po 80 stranách, **Muzika** má stránek méně - 56. Všem třem však můžete připočítat i 4 strany pevnějšího kartonu obálky, které vydavatel též funkčně využívá.

Roman Kubec Česko

Václav Linek Česko

Náklady jsou velice rozdílné - první katalog dotovaný regionálním grantem uvádí 2000 kusů, Muzika má náklad 500 výtisků a Tomaschoff 340. Cena uvedena není, zřejmě se neuvažuje s běžným prodejem tiskovin (chybí ISBN). Náklady na vydávání svazků zřejmě pokrývá sám editor Srna s přispěním sponzorů, resp. autorů. Členská pokladna ČUKu se na nich zatím podílí - pokud vůbec - jen okrajově - částky se dozvíme nejpozději z pokladní zprávy před letošní Valnou hromadou.

Zatím je tahounem této potřebné - přitom tak nenápadně se vylíhnuvší edice - **Jiří Srna**. Jaké s ní má další plány, pokud jde o příští svazky (jejich témata či autory) a také pokud jde o její finanční zabezpečení, jistě čtenářům GAGu sdělí sám.

Navíc - zmíněná tři dosavadní díla v GAGu hodláme podrobit též individuálnímu „vnitřnímu“ zkoumání. To už se zaměřením na obsah a kvalitu zařazovaných prací. Nezůstane tedy u dnešního krátkého a zatím jen čistě „vnějšího“ auditu čerstvě rašící edice...

I. H.

Kresby vlevo jsou z Malé galerie KRHU - svazek č. 1 - „Závislost“.

Nahoře **Roman Kubec**, dole **Václav Linek** (oba Česká republika)

Čaopisy / Fena mizah oslavil 1. narozeniny

I turečtiny neznalý čtenář pozná, že v pořadí dvanáctá obálka istanbulského e-měsíčníku **FENA mizah**:

a) slaví **první výročí** svého vzniku

b) věnuje toto číslo **8. březnu** - **Mezinárodnímu Dni Žen**.

Muž na obrázku je pozorný a svým „holkám“ výjimečně dovoluje pouštět si lodičku v lavoru, kde si máčí nohy.

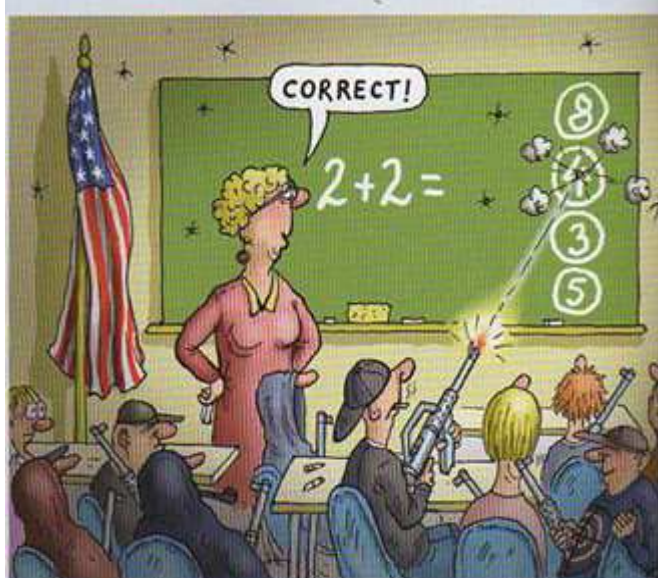
Co ovšem z našeho zmenšeného obrázku nepřečte ani zkušený turečtinář, je upozornění, že se pod obálkou sešitu o 56 stranách skrývá **77 autorů ze 34 zemí** (z větší části jde o cartoonisty). *Fena* v turečtině určitě neznamená to co v češtině, zato ženám v novém čísle věnují velkou pozornost jak tvůrci-muži, tak redakce, která cartoonistkám dokonce vyhradila více než jednu stránku (ze žen, které nabídku přijaly jmenujme za ostatní *Marlen Pohleovou, Raquel Orzujovic, Irinu Iosipů, Elenu Ospinu, Arianu Mosquerovou* i *Galinu Pavlovou*. Časopisu, ve kterém mají stránku vtípů jak zesnulý klasik **Nehar Tübbek**, tak žijící klasik **Erdogan Basol**, udává tón autor obálky **Aziz Yavuzdogan**, jehož vtípy prostupují maga-

zínem. Z avízovaných cizozemců zde najdeme vtípy od **Jiřího Srny** (ČUK) a řady dalších Evropanů. Třeba *H. Hanušiče, S. Sadurského, D. Novaka, J. Pop-Ilieva* a *I. Cvetkova*. Už brzy miníme přijít na kloub nejen tomu, kdo za vydáváním FM stojí, ale i jak to funguje... (r)

Možná to má na triku můj omezený rozhled po současných tištěných médiích. Možná se někde v časopisech objevují kreslené vtipy na téma mezinárodních událostí. Snad si to nezapomenou ověřit na výstavě nejlepších prací zaslaných do *Novinářské ceny*... Prostě mám silný dojem, že nám tu schází denní, aktuální komentování světových událostí a jejich protagonistů - našimi autory. Portréty významných zahraničních politiků jistě umí Teichmann a pokud se nemýlím, kreslí je i Kovařík pro ty noviny, co na ně jaksi nikdy nenarazím - tedy pokud mi je někdo nedonese pod nos.

USA gut im Schuss

ani ta nevýrazná masa průměru. A je tu ještě jedna novinka. Pokud se nemýlím, už ani nikde nejsou v tisku k vidění ony populární rubriky s titulkem „**Z cizího humoru**“.

Švýcarsko - svět viděný z výšky

Napadlo mne to vlastně při listování pár čísly *Nebelspalteru*. Švýcarský měsíčník se ze svých výšek kouká nejen po svém okolí, ale i po celém glóbu od Ameriky po Čínu a nyní hodně i po Africe. Dělal to tak vždy (inu - švýcarské banky jsou celosvětový fenomén) a drží se toho i v současném úsporném režimu. Když si odmyslíme portréty tamních politiků (které nepoznáme) a vtipy na švýcarská domácí témata (hlavně jsou to různá referenda) - najdeme v časopise docela dost reakcí na světové události. Však je také jedna část magazínu přímo těmto článkům a kresbám vyhrazena. A když jsem viděl jak vynalézavě anebo naopak - velmi známým způsobem - tyto události zpracovávají a z jakých úhlů na ně pohlížejí, úplně se mi po tomto typu humoru zastesklo. Vždyť nejen Paroubek, Klaus, Zeman, Nečas nebo Sobotka, ale i jiní, mnohem světovější „týpci“ by mohli zdobit naše novinové stránky. A nejen naše parlamentní sály - také Brusel, New York, Berlín, Paříž a také Peking, Teherán, Káhira a Bejrút by při dějinných zlomech stály za jednoduché a výstižné zachycení i českými pery a fixkami.

Nebelspalter může jen vzdychat, že už nemá (či nemá na) svého někdejšího „*Horsta*“ (*Haitzinger*) a že možná jen polovina dnešních přispěvatelů si pro nevalnou úroveň svých prací zaslouží tisknout v takto slovném titulu.

Nádherný papír, bezvadný tisk i dobrá grafická úprava bohužel trochu klame - obrázky výtvarně zaostávají. Ale co naplat - je tu pro ně určené místo a třeba se opět z té dost nezřetelné masy časem zvedne zase nějaký výtečný karikaturista. Tím se však netrapme - spíš tím, že u nás se zrodit nemůže, protože jednoduše není, kde by se představila

dovi) a dole **Silvan Wegmann** (Obama a rudý Číňan aneb *Čekání na nového pánička*).

Pozn.: některé kresby byly Nebelspalterem převzaty z jiných švýcarských časopisů (více o tom v rubrice „**Časopisy**“ v tomto vydání)

Pokud jste nepřehlédli krátkou informaci k tureckému časopisu „**FM**“ (na str. 14) tak víte, že jde o časopis plný kreslených vtipů, ale také textů o karikaturistech s ukázkami z jejich tvorby a rubrik, podobných těm v GAGu. Na příští stránce najdete v rubrice „**Časopisy**“ ještě postřehy o dvou čerstvých číslech *Nebelspalteru*. Ale jen co budeme trochu víc v obrazu, v téže rubrice hodláme letos informovat častěji také o vývoji a autorech „FenaMizahu“... (r)

Naším osudem nyní budiž jen česká politika, ztvárněná pohledem a rukou pár autorů, plus stále dokola omílaná témata jako manželství, erotika, pití a jídlo, nákupy, sport a ještě asi nemoce a lékaři... Nebelspalter, respektive berlínský Eulenspiegel, zůstávají i po dvaceti letech svým širším rozhledem po glóbu pro nás nedostižným vzorem.

Jsou to teda fakt paradoxy: dříve jsem v Dikobrazu ty první stránky se satirou na světové události přeskakoval. Teď, kdy bych je přeskakovat nemusel, protože by snad obrázky zachytily okolní svět objektivněji, není kde. A na to, co zrovna ve světě řeší evropští karikaturisti, se musím podívat v cizím časopise; tak jako kdysi... Fakt je, že mi to nikdo nemusí vozit tajně přes hranice, ale přijde to za dva dny poštou z Düsseldorfu nebo mě to stojí půl hodiny cesty do Řevnic.

Jistě, je tu ještě bezbřehý internet a také e-mail, kterým různí šílenci rozesílají (krom Urbanových prasečín) občas i vtipy zahraniční provenience.

Sorry, neberu. Více než jen jedno století patřily kreslené vtipy a karikatury na papír. Nemám dojem, že by jim to zde už přestalo sloušet... (G-men)

Ty dva sloupky obrázků, co jsem vybral aspoň pro ilustraci této malé úvahy, nakreslili do Nebelspalteru č. 1 a 2. ročníku 2013 následující autoři...

Na předchozí stránce - nahoře **Tom Künzli** (čekání na konec světa); dole **Marian Kamensky** (střelba ve škole v USA).

Na této stránce - shora **Bob Engelhart** (Sfinga s rouškou), **Alex Ballmann** (arabské jaro dorazilo do Sýrie k Assá-

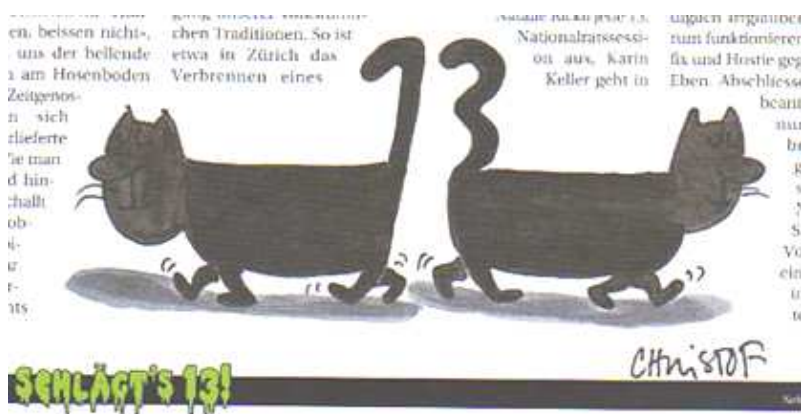

Letošní prvá čísla švýcarského humorného měsíčníku (vychází vždy před koncem předchozího měsíce - ale je to jen deset čísel v roce) bychom mohli zkoumat stejně, jako to obvykle v GAGu děláme. Ale s novým ročníkem jsme (alespoň na první pohled) nenašli výraznou inovaci ani v názvech rubrik, ani ve spektru autorů kreslených vtipů. Zaměříme se proto při listování jen na zvláštnosti, které nás upoutaly.

„**Prosincovo-lednové**“ číslo vyšlo už koncem listopadu. Má jako hlavní téma „Konec světa“ (21. 12. 2012) - v něm má tentokrát jen „méněformátový“ vtip *Mirek Barták*. V obvyklém „Světě“ si všimá karikaturisté druhého „Obamování“ v USA. Ale pro nás je tu nejen zajímavé, ale i inspirativní **8 stran** speciálně věnovaných a graficky odlišených na téma „**Gezeichnet 2012**“ (pár kreseb odtud jsme přiřadili k článku o zahraničním humoru v tomto čísle). Tato osmistrana se týká jednak přehlídky nejlepších vtipů zveřejněných v minulém roce v různých švýcarských novinách a časopisech (je jich tu reprodukováno asi třicet), jednak upozorňuje na prosincovou výstavu těchto prací v známém sále bernského Kornhausfora, kde bylo vystaveno těchto vtipů kolem dvou set! Je to docela pěkná přehlídka toho, *kdo je kdo* na tamní scéně „*KrHu*“. A zároveň pro nás velice cenná informace - ve Švýcarsku to vůbec nevypadá jako u nás. Titulů periodik,

která otiskují vtipy a aktuální výtvornou satiru je „neúrekom“. A to ne jen těch celostátních anebo jen těch francouzsky a italsky psaných. Jsou tu zastoupeny i noviny kantonální a místní... Ani alpská země není „ušetřena šetření“ při vydávání novin a časopisů. Ale ve Švýcarsku se ctí tradice - ta velí, že k novinám kreslená legrace prostě patří! Konečně právě *Nebelspalter* (fakt, že vychází) je toho skvělým důkazem.

Únorové číslo 2 zdobí vstupní kresba *Miroslava Bartáka* (viz obr. nahoře) přes celou stranu naproti obsahu čísla. A týká se hlavního tématu měsíce, jímž je „*Zub za zub*“. Tématu se věnuje řada autorů včetně *Alexandra Wolfa* (viz obr. dole!) *L. L. Havy*, *M. Kamenského*. A tři velké barevné vtipy jsou tu od *Vi. Kazanevského* z Ukrajiny. V rubrice „*Welt*“ pak se autoři zaměřili hlavně na herce „*rublofila*“ z Francie; až za ním je, pokud jde o pozornost autorů,

italský politik Silvio Berlusconi (tentokrát svým *bunga-bunga* rajtuje na mapce Itálie).

Dalším tématem Nebelspalteru č. 2 jsou **pověry a předsudky** - uvádí je kresba **Christofa Eugstera**, jež svou ocasatou třináctkou cituje ze slavné *Siného* sbírky „Chats“ (viz obr.!) Mezi dalšími vtipy s černou kočkou najdeme ještě dalšího, co do velikosti čtvrtinového, Bartáka... Ani v tomto čísle nechybí sloupek

s kvartetem aktualit od **J. Tomaschoffa** (na jednom z nich *Jeník s Mařenkou* přistihli ekologickou ježibabu, která zatepluje svou chaloupku perníkem). Celou stránku věnuje číslo jednomu ze svých bývalých stálých autorů pod titulkem „In memoriam **Hans Moser**“. Píše se tu, že v říjnu, těsně po svých 90. narozeninách (a po dlouhé nemoci) zesnul autor, zvaný familiérně „*pan Schüüch*“, který pro *Néblika* kreslil vtipy dlouhých padesát let. Od roku 1943 bojoval ve stejnokroji za USA s Osou - na Aljašce, Aleutách i v Itálii! Do roku 1961 žil v Dánsku.

Sem se sluší připojit osobní poznámka sběratele kresleného humoru: Když jsem před týdnem „čistil“ své výstřižky, bylo tam zrovna od **Mosera** tolik stránek a dvoustránek Nebelspalteru, že by to vydalo na více než na celý ročník GAGu. A naplnit by se tím daly další velké sešity (krom těch, které už jsem Moserem do roku cca 1970 polepil). Se smutkem v duši jsem polovinu - těch jaksi méně univerzálních obrázků - musel odsoudit k náhlé *smrti košem*. Jedinou knížkou vtipů, kterou od něho mám, je svazek **Heitere Chirurgie** (uvnitř invalidní - s nůžkami amputovanými obrázky nelítostného grafika mládežnického časopisu 70. let - tehdy nebyly v redakcích scanery)

A na závěr: ještě něco jsme se dozvěděli z Nebelspalteru: vyšla sbírka „*Pfuschi cartoon*“ - neboli **Heinz Pfister: „Jederzeit“**. Švýcarský karikaturista stojí za známým setkáváním evropských kolegů v *Langnau* (z našich tam už byli Barták, Kovařík i Košťál) a nyní vydává svazek svých obrázků v *Zyttglogge Verlag* - má 124 stran a nepatří k nejlevnějším: švýcarských franků za ni vydáte 36,-.

(g-men)

Vyšel „tlustý“ Reisinger: „Happy Days“

Neplette si českého kreslíře *Pavla Reisenauera* s jasnou hvězdou chorvatské karikatury **Otonem Reisingerem**. K 85. narozeninám mu vyšlo v Zářebu album kreseb „**Stretni dani**“ shrnující jeho pohledy na tento náš svět a život na něm. Kolekce vtipů tištěných pravidelně po léta v hlavním deníku *Vjesnik* a v dalších časopisech zahrnuje druhou půlku minulého a první část tohoto století. Obrázky (jako **ten vlevo!**) najdete s pomocí webových stránek *Chorvatského družstva karikaturistů* (HDK). A přestože je zrovna tato kresba pouze černobílá, ukazuje typický styl klasika, majícího u Chorvatů přibližně postavení a obdobný věhlas jako u nás Neprakta nebo Jiránek - byť je po výtvarné stránce naprosto odlišná. Znalci světové karikatury si samozřejmě budou notovat v tom, že styl Reisingerovy kresby je velmi blízký britské legendě Ronaldu Searlovi, kreslíři před rokem zesnulému.

Ing. arch. Otonu Reisingerovi letos už táhne na **86. rok** a je, co víme, stále výtvarně aktivní. (r)

Kresba: **Oton Reisinger** (Nebelspalter)

Jiří Slíva (na snímku vlevo dole) je autorem nejvyšší humorové kresby, která v současnosti svítí nad Prahou. Jeho náruživý požirač knížek je velkoplošnou upoutávkou projektu jménem

Knihy, které chutnají...

... tak zní *lajtmotiv* březnové akce „LITERArtURA“ v DBK (Dům bytové kultury) v Praze 4. Jde o popularizaci „knih o umění“ - doprovodný program se koná v kavárně *Gaviota* v 1. patře. Jednou z akcí bude **28. 3. v 17,00** hodin také „**Nalijme si čisté grafiky**“. Jde o setkání a besedu s grafikem a cartoonistou **Jiřím Slívou**, ilustrátorem knihy „*Dobré rady milovníka vína*“.

Více na: www.dbkpraha.cz (r)

Roman Jurkas „Humor napříč vším“

na webu **csnoviny**
<http://www.csnoviny.cz/index.php/kultura/item/89-roman-jurkas-humor-napric-vsim>

K fotkám je připojen krátký text; jde de facto o výtah z článku, který

už znáte z minulého vydání e-GAGu. **Na snímku** z vernisáže je zachycen *Roman Jurkas* při oblíbeném zasouvání klíče. Autorka textu *Lucie Pojarová* drží zámek.

Velká výstava zve do Písku

Letos měl být v **Písku** vyhlášen další ročník mezinárodního bienále, jehož tradice se za spolupráce s ČUK začala psát v roce 1995. Jelikož z organizačních důvodů letošní ročník vyhlášen nebude, rozhodli se pořadatelé uspořádat místo soutěže velkou retrospektivní výstavu nejlepších prací všech dosavadních devíti uskutečněných ročníků bienále. Nabízí se tedy příležitost shlédnout "vývar" české a světové karikatury za období osmnácti let.

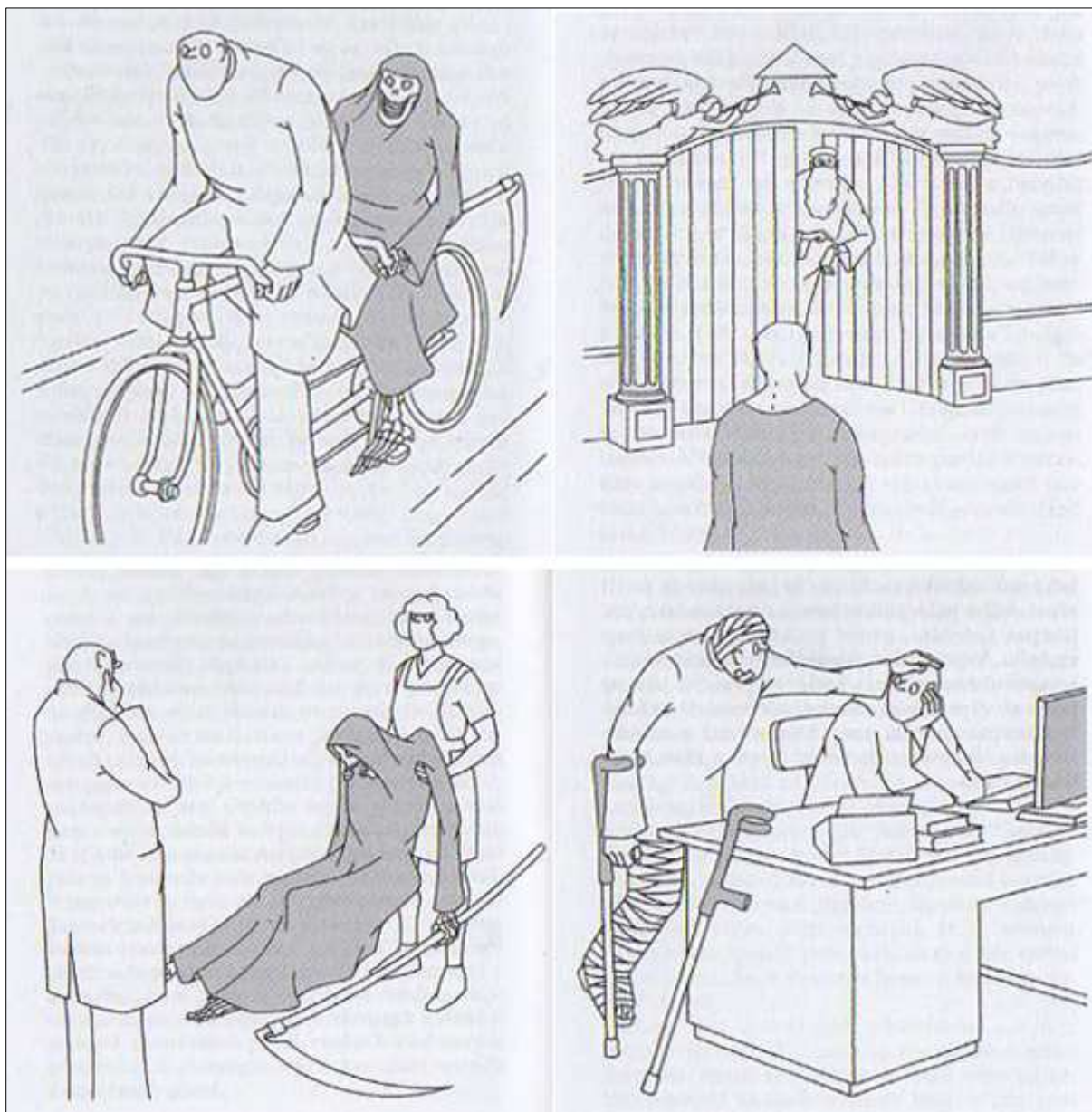
Takže - potvrzujeme: Vernisáž výstavy s názvem **VAŠE HEZČÍ**

JÁ - aneb člověk očima karikaturisty je ve *Sladovně* stanovena na **19. 3. v 17 hodin**.

Komu by bylo líno jeti autobusem či draho startovat vlastní auto, tak cca dvě místa by mohla být k dispozici v autě delegovaném do Písku za ČUK. Zájemci o případné svezení kontaktujte **Jardu Dostála**. Jinak se samozřejmě lze domluvit na společném autě navzájem a pak již takový výlet z Prahy a zpět přijde doslova na pár kaček...
-bk-

MUDr. Pavel Pafko (a Mirek Barták): „Šlo to skoro samo“

Knihu prodává obálka a v tomto případě, kdy jde o důkladný rozhovor s též důkladným, ale hlavně slavným lékařem, je na obálce samozřejmě jeho tvář. Snímky ze života chirurga nechybí ani na konci knihy, včetně těch rodinných. Vlastní text (ptal se a zapisoval Jan Králík) však je ilustrován kresbami beze slov.

Jen těžko by se hledal někdo, kdo by tak volně a neotrocky dokázal k slovům mistra skalpeli řídit své kresby beze slov, jako sám mistr tohoto žánru. **Miroslav Barták** dodal patnáct (snad jsem se nepřepočítal) černobílých kreseb (pár jich tentokrát obdařil i šedým „kulérem“). Přestože jsem zatím stihl z knihy nakladatelství Paseka (vyšlo 2012) přečíst jen úryvky poblíž skenovaných kreseb (**viz obr.!**) přišlo mi na mysl, že titul díla „Šlo to skoro samo“ se hodí i na Bartákov podíl na publikaci (kresby čeří a okysličují poklidný tok textu).

Mirek po léta kreslí doktory a pacienty a v jejich vztazích (a jejich polečném vztahu k nemocem) už zachytil či odhalil hodně nového (i hodně starého). Nejen nad textem, ale i na obrázcích se ne zrovna tiše vznáší smrt, byť v Bartákově podání je s ní (nejsme-li zrovna hypochondři) o něco větší psina - asi jako se smrtkou cimrmanovskou. Dlouhou řadu Bartákových lékařských vtipů už známe. Zde však autor evidentně nesáhl do archívu - nacházíme tu samé nové nápady. Vlastně jde o takové minialbum černého humoru. Pokud je čtenář naklonován stejně, užije si knihu dvojnásob... (IH)

Kresby: **Miroslav Barták**

Blecha nespí

Výrazné velkoformátové karikatury **Josefa Blechy**, který loni vystavoval kolekci svých karikatur na pražském Smíchově v "Pitomé kavárně", jsou nyní k vidění napříč celou Prahou. Karikatury světové operní hvězdy **Rolanda Villazóna** jsou nyní nepřehlédnutelně umístěné na bocích přístřešků zastávek pražské městské hromadné dopravy. Oznamují tak s předstihem *Pražské jaro* - mezinárodní hudební festival 2013. (Aleš Morávek)

Slívova šachová mašinka

Další zajímavou aktivitou „Pražské šachové“ - pamatujeme ji jako partnera ČUKu v soutěži o nejlepší vtip na téma „Šachy“ - je pořádání zájezdu s názvem „Šachový vlak 2013“. Z Prahy přes Řezno, Innsbruck a Salzburg do Českého Krumlova a zase do Prahy se vydají zájemci o třináctikolový turnaj v tzv. *rapid šachu* až počátkem října. Ale šachová lokotka **Jiřího Slívy** na webu a plakátcích zve zájemce už teď... (red)

Hiršl vystavuje ve Vracově

Píše nám Jiří Hiršl:

*“Plátna mám stále bílá
a výstavu ve Vracově.
Návštěvníkům nezbude než
na staré obrazy podívat se
nově...”*

Z veršů vyplývá, že z dvojice **Jiří Hiršl** a **Zdeněk Janas**, která **ve Vracově** na moravském Slovácku vystavuje pod názvem „*Lehce trapné prózy / Metamorfózy*“ bude Jiří spíš tím, kdo nepíše ony prózy... Ale přesvědčit se o tom může každý, kdo do 2. března navštíví tamní „*Výstavní síň Nadace Chamartin*“. (g)

Ze světa / Nizozemsko, Turecko, Slovensko

18. Dutch Cartoon Festival zatím nerozhodnut (avšak určitě bez nás!)

Ať koukáte jak koukáte, čtete seznam autorů shora dolů a zdola nahorů, nikde nic. Ani pod Cz, ani Tch, ani pod Rep. Cz... - prostě ani „N“. V slavné holandské soutěži mezi 24 státy světa se **Česká republika** na výstavě ani v katalogu neprezentuje. Ještě před dvěma desítkami let patřili naši autoři k základním stavebním prvkům soutěží „Tulp“ a pod názvem Československo a pak i Česko hnízdilo obvykle několik karikaturistů. Jen slabou útěchou nám je, že mezi autory sedmdesátky vybraných kreseb jsou pouze dvě jména Poláků a dvě Rusů. A žádné ze Slovenska či Maďarska.

Výsledky budou vyhlášeny až počátkem dubna - mezi sedmičkou adeptů na vítězství jsou uvedeni dva Belgičané a dva domácí. Jsou už známa také díla čtyř autorů oceněných čestným uznáním. Seznam i obrázky najdete na <http://tulpcartoonwebsite.nl/> (g)

Chcete vystavovat v Turecku? Tady je pozvání...

Dear friend,
currently working as an art teacher *Antalya Muratpaşa High School "Human Rights, Democracy and Citizenship"* Club "March 8 Women's Rights Day" events will take place in at a "*Violence Against Women and Women's Rights*" in issues such as planning an exhibition area.

Chcete-li, můžete poslat své práce na téma **Násilí na ženách a ženská práva** pro výstavu připravovanou k MDŽ 8. 3. 2013 v turecké vysoké škole. Velikost A4 a 300 dpi - datum **do 1. března**... adresa: karcomic@gmail.com

Připravuje **Ismail Kar**.

Více k tomu na: <http://www.ismailkar.com>

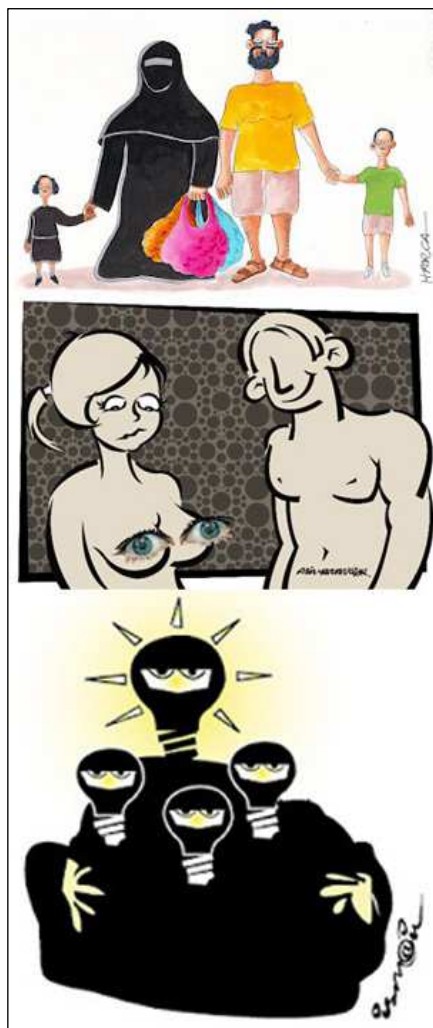
Ženy odjakživa přitahovaly muže...

A ještě, že tak. Jinak bychom tu nebyli a nemohli vydávat GAG. Koneckonců svět karikatury je převážně světem mužů a ženy v něm hrají dvě základní role:

1. pečovatelek o karikaturisty
2. jejich vzletně řečeno „múzy a inspirace“, realističtěji řečeno: zdroj nápadů

Platí to i v obráceném gardu, ale blíží se mezinárodní oslava ženských práv (a ne mužských) tak se toho držme. A nebudou to jen karikaturistky, nýbrž hlavně cartoonisti, kteří se na výše zmíněné výstavě budou zabývat určitě víc utlačovateli žen, než jejich utlačovatelkami... (Jsou-li vůbec takové?)

Vpravo vidíte pár ukázek z posledního více než roku, které jsme si na téma ženská práva (po *masarykovsku*: ženská otázka) nashádali. Nahoře je vtip od autora jménem *Harca* (Španělsko), uprostřed *Aziz Yavuzdogan* a dole je kresba, kterou podespal *Ismail Dogan* (oba Turecko). Tak si s nimi přežme, aby muži pro jiné ženské přednosti neztratili oči pro ženská práva. A všem ženám, nejen těm zahaleným do šátků s průzory pro oči, aby co nejdřív muže prohlédly (není to zvlášť těžké...) (g)

Světový Kovařík

Další z autorů ČUKu byl vybrán k prezentaci své tvorby na vysoce kvalitně redigovaném webu:

<http://www.cartoongallery.eu/galeria/ceska-republika/bretislav-kovarik/>

Karol Čizmazia se na Slovensku fakt činí - kdo ještě stránky *Cartoon Gallery* nenavštívil, ať tak učiní. (red.)

Ze Slovenska: Více o nitranské hospodě (s Polívkou)

Písali ste o Galérii B. Polívkou v Nitre. Bol som tam nakuknúť (už dávnejšie, otvorená je až podvečer), je to solídna pivareň (čapujú dobré pivo) na bočnej ulici pri výjazde z mesta, neďaleko je križovatka a semafor, tak padne hneď do oka vodičom - jej tabuľa **Valašský šenk Galéria B. Polívku**. Vo vnútri na stene oproti vchodu a na stene oproti výčapu, nad stolmi sú zavesené v rámoch nielen **karikatury B. Polívkou** (tých je menej) ale aj rôzne grafické listy (spolu tak niekoľko desiatok), od výšky asi 150 cm (nad dreveným obložení stien) až pod strop. Boli tam tiež aj veľké fotografie Lasicu a Satinského. Dobrý príklad, že pivko sa dá vypíť aj v kultúrnom prostredí. Majiteľovi som ponúkol niečo zo svojej zbierky (od autorov, kde mám obrázkov viac), vypýtal si

kontakt a povedal, že sa ozve. Keby bol v každom meste aspoň jeden taký priaznivec umenia!

Peter Zavacký, Bratislava

Z Polska: Rozdáno osmatřicet čestných odznaků k 25. výročí SPAK

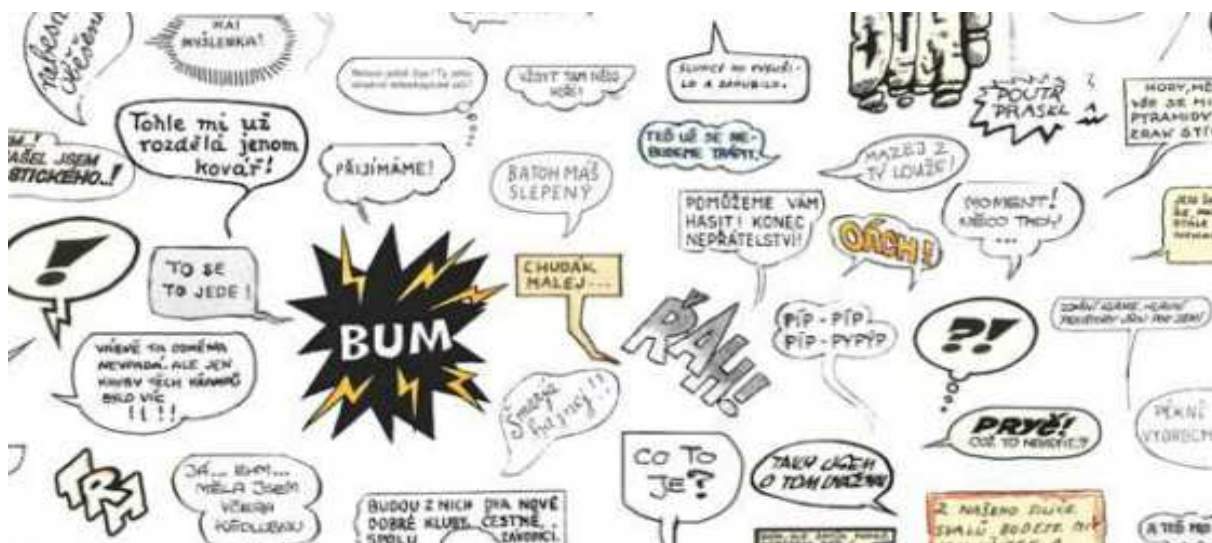
V rámci polských oslav 25. výročí SPAK (*Stowarzyszenie Polskich Artystów Karykatury*) byl udělen mnoha osobám a institucím čestný odznak - získali „**Odznaki Honorowe 25-lecia SPAK**“ . Úplný seznam obsahuje 38 jmen a názvů a najdete ho na webu SPAKu - <http://www.spak.art.pl/?p=1211> Nechybí v něm varšavské *Muzeum karikatury* a jeho dosavadní ředitel, předsedové spolku, popularizátoři cartoons na webu, pořadatelé projektů, workshopů a soutěží (není mezi nimi *Satyrykon*), galeristé, sponzoři, redakce časopisu i televize a dlouhodobě aktivní a mezinárodně úspěšní umělci. (h)

Začátkem padesátých let se karikaturisti v ČLR domácí satíře věnovat těžko mohli. Ostří svých karikatur si brousili na povolených, tedy spíš vnucených tématech = vnějšmu nepříteli. Vlevo je sloupek z českých novin. Titulek je věčný, podpisky pod kresbami ještě víc. **Čankajšek** - to je ten chlapík, co to projel s **Maem** a uchýlil se na Tajvan - je zpodobňován v té neodpudivější formě a v těch nejhroznějších situacích. Díky němu si aspoň na tomto ostrově zachovala kontinuitu demokratická čínská společnost (byť jen díky americké podpoře). Je to obdoba dodnes rozdělené Severní a Jižní Koreje (ty však nedělí moře, ale dvě armády mířící zbraně proti sobě). A „západoevropské rekonstrukční práce“ (na **Hitlerovi**, jak to kreslířům a jejich publiku předkládala Čínská komunistická strana!) to byl sám vrchol podlosti. To, jak čínští výtvarníci v čase studené války viděli a dle sovětského vzoru kreslili **Čankajška**, nám může připomínat někdejší české karikaturisty s jejich **Adenauery** a **Trumany**... Ale proč chodit tak daleko do minulosti? Stačí navštívit blízkovýchodní stránky cartoons a najdete kresby stejné co do témat, principu i ubohosti. A proti stejnému cíli: svobodnému světu. V čele s USA. Jen na barevnosti a na počtu dpi **strýčku Samovi** přibylo...

V Číně samé už dnes tohle do očí nebije. Čínská výtvarná kultura se vrací k tradiční kresbě, byť křísnuté sorelou. Kresba **vpravo nahoře** byla oceněna v tamní soutěži k šanghajske Světové výstavě. Že textům nerozumíte, je fuk. A obrázek **vpravo dole**? To už je úplně jiný „příběh“ - řada čínských karikaturistů se naučila „západnímu“ stylu kreslení vtipů a obesílá dost úspěšné mezinárodní soutěže. Tenhle fór je ze skupiny těch ekologických... (G-men)

KomiksNews #246 – Praha zachytí neznámé signály z Brna

Rychlé šipy, Ferda Mravenec nebo Saudkova **Muriel**. A vedle nich parta současných hrdinů, jako jsou **Voleman, Fanouš** nebo **Pán času**. Český komiks ve své devadesátileté historii pravděpodobně ještě nezažil reprezentativnější výstavu, než jakou připravili vloni v Brně. Dobrá zpráva pro všechny: **Signály z neznáma** se budou na jaře ozývat z pražského Centra současného umění DOX. **(Vhrsti)**

Nové komiksy:

Warren Ellis / John Cassaday: **Planetary 1: Do všech koutů světa a jiné povídky** (BB art)

Garth Ennis / Darick Robertson: **Banda 1: Karty jsou rozdané** (BB art)

Albert Desprechins / Pierre Seron: **Dobrodružství Pidilidí 1: Exodus** (CooBoo)

Výstava:

8. března - 20. května 2013, DOX, Praha: **Signály z neznáma. Český komiks 1922-2012**

Výsledky / Polsko, Rumunsko, Belgie

Int'l Exhibition Satyrykon 2013 Legnica - Polsko

Jury: David Hughes (GB), Marco De Angelis (I), Florian Doru Crihana (Ro), Bogdan Otto-Węgrzyn, Elżbieta Pietraszko, Grzegorz Szumowski, Reiner Schwalm (D), Zenon Żybertowicz.

2118 prací od 585 autorů z 53 států

Grand Prize SATYRYKON:
Malgorzata Lazarek - Polsko

Kategorie „ŽART“:

I. cena: Lech Frąckowiak (Polsko)

II. cena: Stoyko Sivrilov (Bulharsko)

III. cena: Vladimir Abroian (Armenie)

Uznání: Włodzimierz Staszczyk (Polsko)

Uznání: **Andrea Pecchia** (Itálie)

Kategorie „SATYRA“:

I. cena: Łukasz Bogdan "Homo laptopus" (Polsko)

II. cena: Jerzy Głuszec (Polsko)

III. cena: Klaudia Kost (Polsko)

Uznání: **Lex Drewniński** (Německo/Polsko) - viz: „**Depardieu**“

Uznání: Michał Tatarkiewicz (Polsko)

Int'l Salt & Pepper Satirical Art Salon - Rumunsko

1. cena: Stanislaw Luczyński (Polsko)
2. cena: Bobo Pernecký (Slovensko)
3. cena: Camilo Triana (Kolumbie)

PCE 2013 - Belgie

Press Cartoon Europe

GRAND PRIZE WINNER:

Michel Cambon (Francie)
"Pozorovatelé OSN"

Zveřejněno v "La terre de chez nous" (Francie) 28. 4. 2012

Viz obr. vlevo!

2. cena: **Joep Bertrams** (Nizozemsko) v "De Groene Amsterdammer" (Nizozemsko)

3. cena: **Sergej Tjunin** (Rusko) v "Courrier International" (Francie)

PCE vznikla z iniciativy PCB (Press Cartoon Belgium) pro autory kreseb publikovaných v minulém ro-ce ve všech členských zemích EU. Vyhlášení vítěze se koná v červnu v rámci ceremoniálu Int'l Cartoon Festival v belgickém Knokke-Heist. Cena obnáší 8 tisíc Euro + bronzovou sošku od belgického výtvarníka jménem **Ever Meulen**

Knokke-Heist - Belgie

Tento ročník obeslalo 778 autorů ze 67 států celkem 1 978 obrázky (zajímavý je poměr - 1253 digitálních kreseb a 725 cartoons tradičně na papíru).

Jury rozhodla ve složení

Fleur van Groningen, Katrien De Vreese, Jos Collignon, Eva Mouton a Klaas Storme (Zaza).

Golden Hat:

Spiro Radulovič (Srbsko)

Viz obr. vpravo!

Silver Hat:

Nikola Hendrickx (Belgie)

Bronze Hat:

Victor Crudu (Moldavsko)

Více: <http://www.cartoonfestival.be/cartoon/>.

Propozice / Lucembursko, Chorvatsko, Polsko, Turecko, Itálie, Slovensko

6. Int'l Contest of Caricature + Cartoon of Vianden - Lucembursko

Téma: Vejce (The Egg)

Počet: max 3. kusy - poslané e-mailem

Adresa e-mail: cartoon@caricature.eu

Deadline: 4. 4. 2013

Ceny:

1. cena: 1500 € + trophy,
2. cena: 1000 € + trophy,
3. cena: 500 € + trophy,
- 3x honourable mentions

Připojit: first name, last name, complete address, e-mail address a název či číslo každé zásilky.

Formát: JPEG, good quality, and max. 1,5 MB per picture.

Photos, collages, photocopies and coloured b&w reproductions will be not accepted.

Pořadatelé vyberou z obdržených prací 60 - 100 kousků.

Pouze autoři těchto kreseb budou vyzváni, aby poslali **original work** normální poštou.

Adresa pro vybrané: Musée de la Caricature et du Cartoon de Vianden / 48, Grand-rue L - 9410 Vianden - Luxembourg .

Všechny tyto práce budou na vsávě a v katalogu - rozměr: A4 (210x297mm) and A3 (297x420mm).

Výstava a ceremoniál:

4. 5. 2013 v *Castle of Vianden* + v *Hall of the Knights of the Castle of Vianden* od 5. 5. do 26. 5. 2013. Poté v *Museum of Caricature and Cartoon of Vianden* do konce června 2014.

Vracení: *The drawings that were awarded one of the prizes will become property of the organizer.*

Katalog: dostanou zde tištění autoři zdarma - do konce r. 2014.

Výsledky: na www.caricature.eu po 5. 5. 2013.

Info: Florin BALABAN - Phone nr.: 00352-621 28 37 90 - cartoon@caricature.lu

18. Int'l Cartoon Exhibition Zagreb 2013 - Chorvatsko

Téma: THE FUNNY SIDE OF HORROR (Směšná strana hororu)

Přijímají se originály i digitální díla. Ta je však třeba patřičně ošetřit: *artwork is to be numbered in pencil on the front and pencil signed. Copies cannot be admitted.* Papírové kousky nutno vzadu popsat: the name, the surname and the adress.

Nepřijímají se díla již oceněná jinde.

Počet: Maximum 3

Rozměr: A4 nebo A3 format

DEADLINE: 18. 4. 2013

Adresa:

HRVATSKO DRUŠTVO KARIKATURISTA
SAVSKA CESTA 100
10000 ZAGREB, CROATIA

Ceny:

1. cena:	1.000 EUR
2. cena:	500 EUR
3. cena:	300 EUR

5x Special mentions

Výstava: v Gallery Klovičevi dvori - Zagreb od 4. 6. 2013.

Výstavní **katalog:** ano.

Vracení: *Only on explicit request will remaining (original) works be returned to the owners in the end of the exhibition cycle (in the second half of the year 2014). The prize-winning works become property of the organizer.*

27. Int'l Biennial of Tolentino Art Humour 2013 - Itálie

27. International Biennial of Art, se koná od 11. 7. do 6. 10. 2013.

Součástí je i soutěž cartoonistů.

Téma: „fight or run away (or laugh)“

Deadline: 22. 4. 2013

Formát: Zasílat v digital format on CD / DVD or via e-mail in jpg format in high resolution (300dpi), max. 2Mb

Adresa zasílací:

works@biennaleumorismo.it

Each author must attach the entry form, filled in each part and duly signed. Each work must be accompanied by the special coupon.

Kresba: **Mileta Miloradović** (Srbsko)

Ceny:

Cena "City of Tolentino International Prize" - *Winner of the Biennale*: € 3,000.00.

The winner of the Biennale will host the Biennale 2015 with a staff (max. 30 works). In case of a tie, the prize money awarded will be divided among the winners.

2. cena: - recognition;

3. cena - recognition.

Další ceny jury:

Lifetime Achievement Award "Caesar Marcorelli";

Academy Award Humor "Luigi Mari";

Další zvláštní ceny...

Výstava: 11 . 7. - 6. 10. 2013 - Tolentino. Rancia Castle

Vracení: *The works will be returned at the expense of the Organiser on request not before the thirtieth day after the scheduled closing date of the Biennale, unless extended, except for the 1 st, 2 nd and 3 rd prize and works expressly donated by Author, which remain the property of the Int'l Museum.*

Katalog: ano.

Adresa: Secretariat of the "27. Int'l Biennial of Art", Freedom Square, 3 - 62029 TOLENTINO - ITALY

Info: info@biennaleumorismo.it / <http://www.biennaleumorismo.it/>

30. Aydın Doğan Int'l Cartoon Competition Istanbul 2013 - Turecko**Téma: free - volné**

*Only original cartoons will be accepted. Cartoons sent as printouts should bear original signatures of cartoonists. Photographs, photocopies, etc. will **not be accepted**.*

Rozměr: *not exceed 29.7 x 42cm (A3).*

*Participants are expected to send the filled out participation form, with a **short curriculum vitae** and a **photograph**, together with their cartoons.*

Please fill out the form attached or download it from www.aydindoganvakfi.org.tr.

Adresa:

Aydın Doğan Foundation, Burhaniye Mahallesi Kısıklı Cad. No 65, 34676

Üsküdar, Istanbul, Turkey

Deadline: 10. 5. 2013

Vracení: *Award-winning cartoons will **not be returned** to their artists.*

Jury members cannot participate in the competition in the year they act as a jury member.

Ceny:

Winner: 8,000 USD and the Aydın Doğan Foundation Winner Award

First Runner up: 5,000 USD and the Aydın Doğan Foundation First Runner up Award

Second runner up: 3,500 USD and the Aydın Doğan Foundation Second Runner up Award

Success Award: 500 USD and the Aydın Doğan Foundation Success Award

*(In the event of a tie, the monetary awards may be shared equally among the winners. A minimum of **5 and maximum of 12 success awards** will be granted).*

*The Foundation will cover **travel and accommodation** expenses of the **first three award-winning** cartoonists for the award ceremony in Turkey.*

Ceremoniál: v listopadu 2013 v Istanbulu

Int'l Cartoon Competition „The Great and the Little Warsaw” Varšava - Polsko

Varšavské muzeum karikatury a kresleného humoru slaví své **35. narozeniny** mj. vyhlášením mezinárodní soutěže.

Téma: Warszawa i Warszawka (Velká a malá Varšava)

čili: **Dobrze i lepiej o naszej stolicy!** / Více o tématu - polské metropoli - si přečtete na webu muzea: www.muzeumkarikatury.pl Zde najdete i přihlášku (entry form).

Počet: do 5 kusů

Rozměr: Originální díla podepsaná autorem; **max. 42 x 30 cm**

Vzadu musí být náležitě označena: *author's name and surname, address, title of the work, year of creation!* **Připojit:** Stručné **CV** autora polsky či anglicky (vč. publikování, výstav a obdržených cen)

Adresa:

Muzeum Karykatury
ul. Kozia 11 / 00-070 Warsaw, Poland

Ceny:

Grand Prix – 8,000 PLN

1. cena - 4000 PLN / 2. cena - 3000 PLN / 3. cena - 2000 PLN

3x honourable mentions - 1000 PLN každá

Deadline: 15. 5. 2013

Jury: Porota v čele s ředitelem *Zygmuntem Zaradkiewiczem* vynese verdikt na konci června 2013

Katalog a výstava: ano.

Vracení: *The awarded works become the exclusive property of the Museum of Caricature and Cartoon Art in Warsaw, together with copyright and property rights.*

XVIII. Int'l. súťaž kresl. humoru a satiry „O Bomburovu šabl'u“ Brezno - Slovensko

Pořádá: Mesto Brezno a Mestské kultúrne stredisko v Brezne v spolupráci s HLP grafi k, s.r.o. a týždenníkom MY HOREHRONIE

Rozměr: A4 / Počet: maximálne 10

Téma: SENIORI A DNEŠOK (Senioři a dnešek)

Na zadnej strane treba označiť názov práce, meno a priezvisko autora, adresu, vek, povolanie a číslo telefónu, prípadne e mail.

Súťaž je rozdelená do kategórií do 15 a nad 15 rokov (v kategórii do 15 rokov jsou jen vecné ceny).

Uzávěrka: 10. 5. 2013 (rozhoduje datum poštovního razítka)

Jury: na návrh odbornej poroty organizátori súťaže udelia ceny a diplomy za najlepšie kresby v každej kategórii. Porota má právo niektorú z cien neudeliť, alebo navrhnúť i čestné uznanie.

Ceny: V kategórii nad 15 let: 1. miesto: 100 € / 2. miesto: 65 € / 3. miesto: 35 €

Výstava a ceremoniál: Najlepšie práce budú vystavené na samostatnej výstave v rámci podujatia *Dni mesta Brezna*, ktorej vernisáž sa uskutoční v sobotu 1. júna 2013 v Synagóge na Štúrovej č. 11. V rámci vernisáže bude aj vyhodnotenie súťaže za účasti jej autorov.

Adresa: „Bomburova šabl'a“; Mestské kultúrne stredisko, Švermova 7; 977 01

BREZNO, Slovensko

Informácie: Zdenka Števková Tel.: 048 6112189 / 0903500781 /

msks@brezno.sk / Peter Zifčák

tel.: 048 6115585 / 0908 605196 / HLP grafi k, s.r.o., Brezno Ferdinand Hrablay tel.: 048 6113671

Došlo po uzávěrcе:

Přední slovenský karikaturista **Ján Fifma** vystavuje v čajovně *Šangri La* v obci **Hriňová**. Výstava se nazývá **Kreslené „skalpy“** (viz výřez z pozvánky - plakátku) Adresa: Hriňová - Stred; č. 1911. Vernisáž byla 24. února a návštěvníci ji v místě mohou shlédnout až do 30. března 2013. Více o autorovi a jeho výstavě přístě. (red.)

